

Jeden z najważniejszych dokumentów II wojny światowej na wystawie poświęconej Witoldowi Pileckiemu w Muzeum AK w Krakowie

[Anna Piątkowska](#)

13 maja 2026, 17:41

Wernisaż wystawy "Witold Pilecki. Raporty z Auschwitz" fot. Joanna Urbaniec

[Zobacz galerię \(24 zdjęcia\)](#)

13 maja w 125 rocznicę urodzin rotmistrza Witolda Pileckiego Muzeum AK otworzyło wystawę "Witold Pilecki. Raporty z Auschwitz". Główną osią opowieści jest raport Pileckiego z KL Auschwitz z 1943 r. oraz raporty dwóch towarzyszy jego ucieczki – Jana Redzeja i Edwarda Ciesielskiego. "Dziennik Polski" i "Gazeta Krakowska" objęły patronat nad wydarzeniem.

Witold Pilecki jest jedynym człowiekiem, który dobrowolnie zgłosił się do KL Auschwitz, gdzie stworzył konspirację. Pilecki jest autorem raportów o Holocauście, tzw. Raportów Pileckiego napisanych w 1943 r. po ucieczce z obozu, stanowiących jeden z najważniejszych dokumentów II wojny światowej. To właśnie ten dokument jest centralną częścią ekspozycji w Muzeum AK. Towarzyszą mu będą raporty napisane przez dwóch towarzyszy ucieczki - Jana Redzeja i Edwarda Ciesielskiego.

Raport z piekła

"Napisane dla upamiętnienia nazwisk, faktów po szczęśliwie udanym a samowolnym wyjściu z obozu w Oświęcimiu" – tak zaczyna swoją relację z piekła Auschwitz Witold Pilecki. Do obozu trafił w nocy z 21 na 22 września w tzw. drugim transporcie warszawskim, dając się ująć w łapance w stolicy. Otrzymał numer 4859.

W obozie Pilecki przystąpił do tworzenia konspiracji pod nazwą Związek Organizacji Wojskowej. Jego członkowie zdobywali żywność i ubrania, przekazywali wiadomości na zewnątrz - w tym pierwsze raporty o odbywającym się tam ludobójstwie i potajemnie przygotowywali akcję opanowania obozu.

Wiosną 1943 r. zagrożony aresztowaniem przez obozowe gestapo Pilecki postanowił uciec z KL Auschwitz. Dokonał tego wraz z dwoma współwięźniami Janem Redzejem i Edwardem Ciesielskim, pracował w piekarni poza terenem obozu. Korzystając z chwili nieuwagi esesmanów, dorobionym kluczem otworzyli drzwi i wymknęli się na wolność z 26 na 27 kwietnia.

Przez trzy kolejne miesiące Pilecki ukrywał się w dworówku Koryznówka w Wiśniczu, spisując swój raport o sytuacji w Auschwitz. Zawarł w nim przede wszystkim informacje na temat obozowego ruchu oporu i Związku Organizacji Wojskowej, który współtworzył. Pisał o działalności konspiracji, a także funkcjonowaniu lagru, terrorze wobec więźniów i okolicznościach swojej ucieczki. Dokument został przekazany do Komendy Głównej AK, zgodnie z zamysłem rotmistrza miał być pretekstem do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania maszyny śmierci, zaatakowania Auschwitz i uwolnienia więźniów. Nigdy

Obok raportów Karskiego dokumenty stworzone przez Witolda Pileckiego są pierwszym źródłem na temat ludobójstwa w Auschwitz oraz cennym świadectwem dokumentalnym. W 2004 roku trafił do kolekcji Muzeum AK. Muzealnicy podjęli działania, by dokument trafił na listę dziedzictwa UNESCO.

Wystawa przedstawia nie tylko sam raport i jego dzieje, ale też przypomina samą postać rotmistrza Pileckiego: jego życie rodzinne, udział w kampanii wrześniowej 1939 r., działalność w konspiracji, misję w Auschwitz, ucieczkę oraz powojenne losy Pileckiego.

Otwarcie wystawy w Muzeum AK towarzyszyła premiera angielskojęzycznego filmu „947 Days in Auschwitz” w reż. Patricka Ney, którego producentem jest Muzeum AK, oraz premiera piosenki „Rotmistrz Pilecki” Andrzeja Dziubka, lidera grupy De Press.

<https://gazetakrakowska.pl/jeden-z-najwazniejszych-dokumentow-ii-wojny-swiatowej-na-wystawie-poswieconej-witoldowi-pileckiemu-w-muzeum-ak-w-krakowie/ar/c13p2-28996255>